

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău Oleg Popov prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, în cauza penală, în privința lui

Morcov Denis XXXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 10.10.2018 până la 04.07.2019;

Instanța de apel de la 19.07.2019 până la 19.02.2020;

Instanța de recurs de la 29.05.2020 până la 07.10.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 iulie 2019, Denis Morcov a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 46, 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, și în baza acestei legi, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, ceea ce constituie 50 000 lei, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul plasării în câmpul muncii peste hotarele țării pe un termen de 4 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Denis Morcov în perioada de timp, începând cu luna noiembrie 2017, în scopul obținerii unui folos financiar și material de pe urma angajării persoanelor în cadrul unei întreprinderi din domeniul construcțiilor în Regatul Belgiei, de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Boțoc Maxim, Todorov Maxim, Nemerciuc Daniel (dosarul în privința cărora este disjungat într-o altă cauză) și alte persoane neidentificate la moment de către organul de urmărire penală, au constituit un grup criminal organizat în vederea organizării intrării, șederii, tranzitării ilegale pe teritoriul statelor membre ale Uniunii Europene sau a ieșirii de pe acest teritoriu ale cetățenilor Republicii Moldova - Dumitru Glezna, Iurie Popov, Igor Odainic, Ivan Bruma, Dumitru Șalaru (dosarul în privința cărora este disjungat într-o altă cauză) și a altor persoane, care nu sunt nici cetățeni, nici rezidenți ai acestor state, prin perfectarea actelor de

identitate românești false, care la 03.01.2018, ora 13:20, au fost depistate pe direcția ieșire a PTF „Leușeni”, în timpul controlului de frontieră în linia a doua, în bagajul personal a lui Denis Morcov.

Astfel, la 03.01.2018, Denis Morcov, acționând în cadrul unui plan comun elaborat de către membrii grupului criminal organizat indicat mai sus, întru realizarea intențiilor infracționale comune, a organizat deplasarea cetățenilor Iurie Popov, Ivan Bruma și Dumitru Șalaru în Regatul Belgiei, cu mijlocul de transport de marca/modelul „Mercedes Sprinter” cu n.î. XXXXX, la volanul căruia se afla cet. Vasile Andrei, având asupra sa în bagajul personal, cinci cărți de identitate pretins a fi eliberate de autoritățile române, pe numele persoanelor - Dumitru Glezna, Iurie Popov, Igor Odainic, Ivan Bruma și Dumitru Șalaru, blanchetele cărora nu corespund după metoda de confecționare cu blancheta autentică a cărții de identitate a României, fapt constatat prin concluziile raportului de expertiză judiciară nr. 70 din 12.03.2018.

Potrivit răspunsului nr. 25/7-24 din 04.01.2018, parvenit de la Centrul Comun de Contact Galați s-a constatat, că Dumitru Glezna, Iurie Popov, Igor Odainic, Ivan Bruma și Dumitru Șalaru, cu datele incluse în cărțile de identitate românești menționate, nu figurează în baza de date, iar cărțile de identitate au fost eliberate pe numele altor persoane.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Denis Morcov a comis infracțiunea prevăzută de art. 46, 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, individualizată prin *„organizarea migrației ilegale, adică organizarea, în scopul obținerii, direct sau indirect a unui folos financiar sau material, a intrării, șederii, tranzitării ilegale pe teritoriul statului sau a ieșirii de pe acest teritoriu a persoanei care nu este nici cetățean, nici rezident al acestui stat, săvârșită asupra mai multor persoane, de mai multe persoane, de un grup criminal organizat”*.

3. Nefiind de acord cu decizia pronunțată de către instanța de fond a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Denis Morcov în conformitate cu prevederile art. 362¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, să îi fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul plasării în câmpul muncii peste hotarele țării pe un termen de 4 ani. A încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare în mărime 7 289, 63 lei.

În motivarea apelului, acuzatorul de stat a indicat că, pedeapsa aplicată inculpatului de către instanță este prea blândă, din motivul că pedeapsa penală este un mijloc de corectare și reeducare al condamnatului și în vederea atingerii scopului de influență asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirii echității sociale

și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și din partea altor persoane, în privința inculpatului urma să fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare cu executarea reală a acesteia.

De asemenea, procurorul a menționat că, instanța de apel urma să admită cererea acuzării și să încaseze de la inculpat cheltuielile de judecată suportate de către stat în cauza penală de învinuire a lui Denis Morcov în suma de 7 289, 63 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 19 februarie, a fost admis parțial apelul declarat de către procuror, casată sentința în partea cheltuielilor de judecată și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează:

Se încasează de la Morcov Denis Nicolae în beneficiul statului cheltuielile de judecată în mărime de 4 200 lei.

În rest se mențin dispozițiile sentinței contestate.

4.1. În partea descriptivă a deciziei instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Analizând minuțios respectiva cauza penală, instanța de apel a conchis că, sentința a fost contestată în partea stabilirii pedepsei și a cheltuielilor de judecată, temei pentru a interveni în sentință din oficiu cu privire la încadrarea juridică, conform art. 409 alin. (2) Cod procedură penală, lipsește.

În acest sens, instanța de apel a subliniat că, sancțiunea art. 362¹ alin. (3) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 1 150 la 1 350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 5 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 3 la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4 000 la 6 000 de unități convenționale, cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate, sau cu lichidarea persoanei juridice.

În contextul art. 76 Cod penal, în calitate de circumstanță atenuantă, în privința inculpatului Denis Morcov instanța de judecată a identificat căința sinceră și contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, iar în conformitate cu art. 77 Cod penal, în calitate de circumstanțe agravante, instanța de judecată a identificat - săvârșirea infracțiunii prin participație.

Așadar, instanța de apel efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui

în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile a faptei și personalitatea inculpatului, a constatat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 1 000 unități convenționale, echivalentul a sumei de 50 000 lei, or, pedeapsa stabilită de instanța de fond a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, cu principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Subsecvent, instanța de apel a indicat că, este inoportun de a stabili inculpatului o pedeapsă privativă de libertate, așa cum a pledat acuzatorul de stat, or, deși inculpatul anterior a fost condamnat de mai multe ori, pentru alte infracțiuni, antecedentele penale sunt stinse, iar în speță, acesta a recunoscut integral vinovăția și a contribuit la descoperirea infracțiunii.

Cu referire la argumentele procurorului privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare, instanța de apel a stabilit că aceasta solicitare și-a găsit confirmarea parțial la judecarea apelului declarat, prin urmare există temei de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că, probă ce confirmă vinovăția inculpatului servește raportul de expertiză judiciară nr.70 din 12.03.2018 și raportul de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-1669 din 27.04.2018, pentru efectuarea cărora au fost suportate cheltuieli în sumă de 4 200 lei.

Conform art. 227 Cod de procedură penală, prevede că, (1) Cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Potrivit art. 229 Cod de procedură penală (1) Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Urmare celor menționate, instanța de apel a stabilit că, cheltuielile de judecată în suma de 4 200 lei, suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză judiciară,

urmează a fi achitate anume din contul lui Denis Morcov în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat, deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizei judiciare.

Cu privire la solicitarea acuzatorului de stat privind încasare din contul inculpatului Denis Morcov, cheltuielilor judiciare în mărime de 2 059, 63 lei, adică pentru salariul procurorului, salariul consultantului, cheltuieli pentru obiecte de birotică, în acest sens, instanța de apel a menționat că, normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare pentru instrumentarea cauzei penale la etapa urmăririi penale și anume salariul acuzatorului de stat și pentru procurarea altor rechizite ca hârtie, pix, etc.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală solicită, casarea totală a deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În motivarea celor solicitate, procurorul menționează că, instanța de apel la fel ca și prima instanță au aplicat o pedeapsă prea blândă care nu va atinge scopul pedepsei penale prevăzut de legislație.

Mai mult, procurorul susține că, instanța de apel eronat a dispus încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 4 200 lei, or, probe ce stau la baza învinuirii inculpatului sunt 2 raporturi, și anume, raportul de expertiză judiciară nr. 70 din 12.03.2018 și raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-1669 din 27.04.2018, în valoare totală de 6 300 lei.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei, Colegiul penal concluzionează că, acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Potrivit textului recursului, procurorul invocă ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că, acestea nu coroborează cu materialele cauzei și sunt invocate neîntemeiat de titular, reieșind din raționamentele ce urmează.

Autorul recursului consideră că, instanța de apel eronat a admis parțial solicitarea acuzării de a dispune încasarea de la inculpatul Denis Morcov în bugetul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 7 289 lei, cheltuieli suportate în urma efectuării urmăririi penale.

Astfel, Colegiul penal atestă că, instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

De asemenea, Colegiul penal ține să remarce că, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 6 pct. 11¹), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, eroarea gravă de fapt nu

reprezintă o apreciere greșită a probelor, iar judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

În această ordine de idei, instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel care corect a admis parțial solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul inculpatului Denis Morcov în bugetul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 7 289 lei, cheltuieli suportate în urma efectuării urmăririi penale, motivându-și în acest sens decizia, motivare pe care instanța de recurs o însușește.

Astfel, nu se mai impune reluarea unei motivări repetate, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 al hotărârii sale în cauza Albert c. României din 16 februarie 2010, a statuat că, art.6§1 din CtEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

De asemenea, recurentul indică în textul recursului temeiul stipulat la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, Colegiul penal constată că, infracțiunea comisă de către inculpat, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (2) Cod penal, face parte din categoria celor ușoare, inculpatul a recunoscut vina, se căiește sincer de cele comise și este la prima abatere de la lege.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul acuzatorului de stat, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1 din prezenta decizie, denotă că instanța de judecată a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Totodată, Colegiul penal menționează că, instanțele de fond au numit o pedeapsă echitabilă inculpatului care cade sub imperiul sancțiunii art. 352¹ alin. (1) Cod penal, și anume, *se pedepsește cu amendă în mărime de până la 950 unități convenționale sau cu închisoare de până la 1 an cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.*

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecății, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece

soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunilor săvârșite și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău Oleg Popov, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 februarie 2020, în cauza penală în privința Morcov Denis XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *05 noiembrie 2020*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan